

HEILIGE LOSBOL

Pastor Camil van Lamoen onthulde op 14 september 2007 in het plantsoentje aan het Ridderplein het beeld van D'n Heilige Losbol, patroon van Gemert-kermis. De maker is Ton Mooy uit Amersfoort. Het beeld stelt de Heilige Dionisius voor, de eerste bisschop van Parijs (toen nog Lutetia). Hij stierf als martelaar. Hij werd namelijk in 272 onthoofd en zijn reactie destijds is legendarisch geworden. Dionisius moet zijn hoofd meteen hebben opgeraapt en aan zijn moordenaars hebben getoond met een verwijt die in het Gimmerts zou hebben geklonken als: "Kiekt naw 's wa gallie hêt gedon. Vleegels!"

Niet lang na zijn dood is Dionisius heilig verklaard en sindsdien steevast afgebeeld als de bisschop met het gemijterde hoofd niet op zijn romp, maar in zijn hand.

De vaste katholieke feestdag van de heilige Dionisius werd 9 oktober. En het was op die dag dat in het jaar 1683 in Gemert de kerk van Sint-Jans Onthoofding opnieuw werd ingezegend. Die nieuwe wijding was na de bezettingsperiode en de inbeslagname van de kerk door de Staten-Generaal (1648-1662) van jaar tot jaar steeds weer uitgesteld. Het bisdom Den Bosch had geen bisschop meer, maar eindelijk werd dan monseigneur Reginald Cools bisschop van het in het Duitse Rijk vallende bisdom Roermond bereid gevonden om de door de Staatse Geuzen veroorzaakte ontheiliging weer ongedaan te maken. 't Werd een groot feest dat voortaan elk jaar werd gevierd als kermis. De ker(k)mis is immers traditiegetrouw de verjaardag van de kerkwijding. Tot in 1925, dus zeg maar bijna 250 jaar werd Gemert-kermis op (of op de zondag na) de feestdag van de heilige Dionisius gevierd.

De beeltenis van Dionisius moet in de volksmond, en echt niet alleen in Gemert, al heel vroeg de bijnaam gekregen hebben van 'd'n heilige losbol'.

Bron: "Heilige Losbol is 'kimmeneel' door Ad Otten
Gemerts Heem, 2008 nummer 1